

Vseživljenjsko učenje za življenje in ustvarjanje starejših v družbi prihodnosti

V torek, 29. 9. 2015, je v Cankarjevem domu v okviru 15. F3ŽO potekala [okrogla miza o starejših v družbi prihodnosti](#). Na njej so sodelovali:

- Irena Levičnik, Zveza društev upokojencev Slovenije
- izredni profesor dr. Slavko Gaber, Pedagoška Fakulteta Univerze v Ljubljani,
- Marjan Turk, direktor direktorata za informacijsko družbo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- mag. Katja Dovžak, vodja sektorja za višje šolstvo in izobraževanje odraslih, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Irena Kuntarič Hribar, vodja sektorja za vseživljenjsko učenje in štipendiranje, Ministrstvo za delo družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- mag. Igor Kotnik, generalni sekretar Zveze ljudskih univerz Slovenije
- mag. Andrej Sotošek, direktor Andragoški center Slovenije ter
- Marjeta Gašperšič, direktorica RIC-a Novo mesto in
- Elizabeta Vardijan, članica programskega odbora Univerze za starejše pri RIC-u Novo mesto.

Okroglo mizo je povezoval Andrej Jus iz Društva upokojenih pedagoških delavcev. Skušali smo odgovoriti na nekatera vprašanja: Kakšna bo družba prihodnosti in kakšno vlogo bodo v njej imeli starejši in starostniki? Ali današnji koncepti vseživljenjskega učenja upoštevajo realnost dolgožive družbe in kako bo to vplivalo na posameznika in družbo? Kako bo informacijska družba vplivala na kakovost življenja starejših, kaj lahko starejši pričakujejo od informacijske družbe in kaj morajo sami postoriti za osebno vključenost? Kdo bi moral narediti učne programe za ljudi po 65. letu? Kakšna znanja in aktivnosti za življenje v moderni družbi potrebujejo starejši – starostniki (vključenost in aktivna participacija- aktivno državljanstvo)? Na katerih učnih področjih bi lahko starejši več prispevali, da bi ohranili znanja, spretnosti, kulturno in tehnično kulturno dediščino? Ali imamo dovolj dobrih učnih programov, materialnih virov za sistemsko ureditev izobraževanja in učenja za starejše od 65. leta dalje? Ali uresničujemo splošno sprejeta priporočila EU na področju vseživljenjskega učenja?

Mnenja in dejstva o izobraževanju in učenju starejših od 65 let, njihovih interesih in potrebah so bila dokaj enotna. Udeleženci okrogle mize so poudarili, da je prednost učenja v tretjem in četrtem življenjskem obdobju zadovoljstvo v učenju, ker ga ljudje izberejo sami, učijo se predvsem tisti iz generacije 65+, ki so se učili celo življenje, ostaja še velik del starejših, ki se v različne učne programe ne vključujejo; veliko oviro denimo predstavljajo stroški, oddaljenost izobraževalnih institucij, informacije o učnih možnostih še vedno ne pridejo do vseh ...

V Sloveniji je dobro organizirano učenje starejših v okviru univerz za tretje življenjsko obdobje. Vendar zaščiten koncept univerz ne odgovarja na vse potrebe, ki jih imajo starejši v različnih okoljih. Zato je pomembno, da spodbujamo različne možnosti za učenje starejših. V zadnjih letih je bilo v okviru različnih projektov razvitih veliko izobraževalnih programov za starejše, odlična je bila praksa centrov vseživljenjskega učenja, ki so pripeljali učenje bližje domu. Ljudske univerze, ki v vsej državi postajajo sodobna izobraževalna središča, razpolagajo z izkušnjami, znanjem in kadri ... K informiranju in vključevanju starejših v učenje lahko pomembno prispevajo razvita dejavnost informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih, medresorsko in medgeneracijsko sodelovanje, razvoj prostovoljstva in vključevanje različnih aktivnosti civilne družbe.

V prihodnjih letih bo potrebno še bolj spodbuditi medgeneracijski dialog na področju vseživljenjskega izobraževanja, iz katerega so pogosto izvzeti prav starejši, odraslim po 65. letu nameniti več možnosti

za učenje, še posebej za digitalno opismenjevanje, povečati odgovornost lokalnih skupnosti in gospodarskih družb pri izobraževanju odraslih ...

Premalo pa se še zavedamo in naredimo za to, da bi tudi vseživljenjsko učenje starejših uredili sistemsko na državnem in lokalnih nivojih in še posebej tistim, ki stroškov ne morejo plačati sami, zagotovili dostop do učenja.

Marjeta Gašperšič (meta.gaspersic@ric-nm.si), RIC Novo mesto